

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2025–2026

Esiopetus on muuttunut 1.1.2015 velvoittavaksi perustuslakimuutoksella (1040/2014). Perusopetuslain (26 a §) mukaan lasten on oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Kunnan velvollisuus on järjestää alueellaan asuville lapsille maksutonta esiopetusta. Vihdin kunnassa esiopetus järjestetään päiväkodeissa. Lapsen tarvitsema esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään pääasiassa samoissa tiloissa esiopetuksen kanssa. Esiopetusyksiköiden esihenkilöinä ovat päiväkodinjohtajat.

Esiopetuksessa noudatetaan Vihdin kunnan esiopetuksen opetussuunnitelmaa, joka pohjautuu valtakunnalliseen suunnitelmaan. Lukuvuosisuunnitelmassa jokainen esiopetusyksikkö tarkoittaa paikallisen opetussuunnitelman toteuttamista. Esiopetusryhmän opettaja tiedottaa yksikön esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmasta huoltajia esiopetuksen alkaessa ja se on huoltajien luettavissa esiopetusryhmissä.

Esiopetus on tavoitteellista toimintaa. Opetuksen tavoitteet määrittyvät opetussuunnitelman perusteiden ja niiden pohjalta laaditun paikallisen opetussuunnitelman mukaan. Lasten osaamistasolle ei opetussuunnitelmassa aseteta yhteisiä tavoitteita. Yksilöllisesti pohditut tavoitteet hyödyttävät lasten oppimista, joten opettaja keskusteleekin kunkin lapsen yksilöllisistä tarpeista, toiveista ja oppimisesta lapsen ja hänen huoltajansa kanssa. Esiopetuksen henkilöstö ottaa nämä tarpeet ja toiveet huomioon opetusta suunniteltaessa sekä oppimisympäristöjen kehittämisessä.

Esiopetuksen toiminta- ja loma-ajat

Syyslukukausi 7.8.-19.12.2025 (92 päivää)

*syysloma 13.10.-17.10.2025 (vko 42)

*joululoma 20.12.2025-6.1.2026

Kevätlukukausi 7.1.-29.5.2026 (94 päivää)

*hiihtoloma 16.2.-20.2.2026 (vko 8)

*pääsiäinen 3.-6.4.2026

*vappu 1.5.2026

*helatorstai 14.5.2026

Esiopetuksen toiminta-aika on kello 9–13

Esiopetusyksikkö, esiopetuksen henkilöstö, rakenne, oppimisympäristö, mahdolliset painotukset, retket

Esiopetus ryhmässä on 11 esikoululaista, sekä 10 viskarilaista (4-5 vuotiaat). Ryhmässä on 1 esiopetuksesta vastaava varhaiskasvatuksenopettaja, 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitaja ja 1 varhaiskasvatuksen opettaja, joka vastaa viskarilaisten toiminnasta.

Esiopetuksen toiminnan suunnittelu ja toteutus

Vaihdamme kuulumiset päivittäin huoltajien kanssa, käytössämme on lapsilista, jotta päiväkodin kasvattajatoisaavat kertoa huoltajille päivän kuulumiset. Huoltajien kanssa käydään avointa keskustelua ja reagoidaan myös huolta herättäviin asioihin.

Lähetämme perheille tiedotteita Daisyn tai viestisovelluksen kautta. Lisäksi vuosittaiset varhaiskasvatussuunnitelmat ja arviointikeskustelut yhdessä perheen kanssa. Huoltajilta saamme avointa palautetta, ideoita toimintaamme.

Syksyisin järjestämme vanhempainillan sekä toiminnallisia tapahtumia pitkin vuotta. Vanhempainillassa perheet saavat kertoa toiveitaan toimintakaudelle nimettömästi.

Lasten mielipiteet ja kiinnostuksen kohteet otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa ja se on tärkeimmässä roolissa suunnittelussa.

Jokaisella lapsella on käytössä omat taitokansiot, ``eskarilaatikko`` sekä kodin ja eskarin yhteistyö -kansio.

Esiopetuksen toiminnan sekä lukuvuosisuunnitelman arviointi

Liikuntapäiväkotina Linnanniitun esiopetuksen tavoitteita ovat sosiaalisten taitojen, ryhmässä toimimisen sekä hyvien tapojen oppiminen; motoristen taitojen kehittäminen erilaisin liikuntamuodoin sekä luonnossa liikkuen; ympäristöstä huolehtiminen, luonnon tutkiminen ja sen monimuotoisuuden ymmärtäminen.

Kouluvalmiuksien saavuttaminen. Tavoitteena on esioppilaan oma itsenäinen oppiminen, jossa aikuisen tuki on olemassa. Esiopetuksessa tuetaan oppilaan kouluvalmiuksien kehittymistä, painottaen toisen huomioonottamista, oman vuoron odottamista, ohjeiden vastaanottamista, omatoimisuutta ja ryhmän jäsenenä toimimista.

Liikuntapäiväkotina tutustutamme erilaisiin liikuntamuotoihin. Pyrimme tekemään lapselle liikunnasta normaalin osan elämää. Esioppilaan on myös hyvä jo tässä vaiheessa oppia ymmärtämään liikunnan merkitys oman hyvinvoinnin kannalta.

Tavoitteena on kestäväkehitys, niin tunnetaitoja oppien (tunteiden nimeäminen, säätelyjä ja toisten tunteiden tunnistaminen), kuin omasta ympäristöstä huolehtiminen.

Ohjaamme esioppilaita liikkumaan liikenteessä sekä tutustumaan omaan lähiympäristöönsä ja liikkumaan kauemmaksi, sillä koulumatka saattaa olla lähiympäristöä pidempi. Tarjoamme turvallisen oppimisympäristön, jossa voi kehittyä ja kasvaa yksilönä sekä sosiaalisena ryhmän jäsenenä, kuitenkin omaa persoonallisuutta kunnioittaen ja vaalien. Tavoitteena on auttaa esioppilasta saavuttamaan oma itsenäinen oppimaan oppimisen taito.

Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki

Tuen järjestämisen rakenteet

Ryhmässä leikitään pienryhmissä, jolloin jokaisella on oma vuoronsa leikissä (roolileikit ja tarinat, tunteiden käsittely). Aikuinen mallittaa ja sanoittaa ääneen tunteita ja tilanteita. Ryhmässä on käytössä kuvatuot ja lapsille puhutaan selkokielellä. Toiminnan ohjeita pilkotaan ja selkeytetään lapsille. Ryhmätila on esteetön ja järjestetty niin, että kasvattaja pystyy havainnoimaan lasten leikkejä, mutta niin että jokaisella lapsella on mahdollisuus rauhalliseen leikkiin. Esiopetuksessa otetaan huomioon lasten vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet. Lapset otetaan mukaan toiminnan suunnitteluun. Lelut ja oppimisvälineet ovat lapsille vapaasti saatavilla.

Esiopetusryhmässä on käytössä lukimat -testit, mitkä tehdään lapsen kanssa syksyllä ja tarvittaessa keväällä.

Linnanniitussa tehdään yhteistyötä kunnan varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa, sekä Pilkkeellä on oma varhaiskasvatuksen erityisopettaja apuna aina tarvittaessa.

Kunnan varhaiskasvatuksen opettaja Hanna-Kaisa Laakso hanna-kaisa.laakso@vihti.fi

Pilke päiväkotien varhaiskasvatuksen erityisopettaja Mari Purhonen mari.purhonen@pilkepaivakodit.fi

Tuen järjestämisen pedagogiset toimintatavat

Päiväkotiin on laadittu oma turvallisuus- sekä tasa-arvo suunnitelma, jokainen kasvattaja on tutustunut suunnitelmiin. Lasten kanssa harjoitellaan päivittäin vuorovaikutustaitoja yksilöllisesti sekä ryhmässä. Kakkien lasten mielipiteet otetaan huomioon ja lapset huomioidaan yksilöinä. Ryhmällä on yhteiset säännöt, mitkä on laadittu yhdessä lasten kanssa. Jokaisella lapsella on oma kaveri ja ryhmässä on hyvä ryhmähenki, mikä näkyy erityisesti liikuntaleikeissä ja joukkopeleissä.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnitelma

Esiopetusryhmässä toimii joustavat pienryhmät. Oppimistehtävät ovat vaihtelevia ja eri tasoisia. Esiopetuksessa on käytössä Kummaa -tehtäväkirja. Ryhmässä on käytössä selkeät rakenteet ja kuvatuot. Ryhmässä on mahdollisuus erilaisiin työskentelypisteisiin ja rauhalliseen tilaan. Kasvattajan tuki on leikeissä mukana ja erilaiset vuorovaikutusleikit osana oppimista. Toiminnanohjauksessa harjoitellaan erilaisia tunne- ja vuorovaikutustaitoja.

Linnanniitussa käy varhaiskasvatuksen erityisopettaja tekemässä yhteistyötä ryhmän kasvattajien kanssa. Mikäli lapsi tarvitsee tukea, jossain osa-alueella pystyy ryhmän varhaiskasvatuksen lastenhoitaja ja esiopettaja tukemaan yhteisissä hetkissä häntä henkilökohtaisesti.

Päiväkodissa toimii oma s2-kerho (suomi toisena äidinkielenä).

Miten tiedossa olevat ryhmäkohtaisen tuen tarpeet huomioidaan

Lapsia havainnoidaan arjen eri tilanteissa. Aikuinen on läsnä ja saatavilla. Moniammatillinen yhteistyö mm. varhaiskasvatuksen erityisopettajan, terveydenhoitajan, kuraattorin ja psykologin kanssa.

Ryhmässä harjoitellaan sosiaalisia taitoja erilaisten toimintatuokioissa sekä vaihtelevissa pienryhmissä. Lapsille annetaan tilaa ja aikaa vapaaseen leikkiin, jolloin kasvattajat havainnoivat leikkejä ja antavat siihen tarvittavan tuen. Päiväjärjestys on kuvitettua ja selkeä lapsille. Esiopetuksessa on käytössä vaihtelevat oppimisympäristöt mm. rauhallinen tila, metsä, puisto, luonto, piha jne. Aikuinen osallistuu leikkeihin ja mallittaa tilanteita osana oppimista. Ryhmässä on avoin tiedonkulku huoltajille ja esiopettaja on yhteydessä koteihin kerran viikossa viikkokirjeellä, jonka lähettää Daisyn kautta koteihin. Keskusteluja käydään myös päivittäin lapsen haku tilanteissa.

Miten esiopetusvuoden aikana ilmenevät ryhmäkohtaiset tuen tarpeet huomioidaan

Esiopetusta havainnoidaan ja arvioidaan jatkuvasti toimintakauden aikana mm. oppimista, vuorovaikutusta ja toimintaa. Pienryhmätoiminta on helposti toteutettavissa, jolloin pystytään eriyttämään tehtäviä eri teemojen ympärillä. Henkilöstöllä on selkeät vastuunjaot ja tarvittaessa tehdään monialaista yhteistyötä. Huoltajien huomioidut ovat osana arviointia ja suunnittelua.

Seuraamme oppimista esioppilaan esikoulupalavereissa. Lapsen kanssa tehdään lukimat -testit.

Tuen järjestämisen työn- ja vastuunjako

Esiopettajalla on pedagoginen vastuu tuesta ja sen kokonaisuudesta mm. dokumentointi, pienryhmät ja tuen tavoitteiden arviointi. Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja havainnoi lasten leikkejä ja toimintaa sekä kertoo näistä tiimilleen. Kasvattajat osallistuvat työskentelevät lasten rinnalla ja ovat ns. lasten saatavilla pienellä kynnyksellä. Erityisopettaja antaa konsultaatiota ja osallistuu tuen arviointiin. Päiväkodinjohtaja varmistaa, että tuet toteutuvat ja mahdollistaa henkilöstön yhteistyön sekä suunnitteluajan toiminnan toteutumiseksi.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

- opiskeluhoollon toimijat
- sosiaali- ja terveystyöpalvelut
- terapiapalvelut
- huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Opiskeluhoolto

Vihdin kunnan opiskeluhooltosuunnitelma sisältää opiskeluhoollotyön tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi. Se korvaa paikalliset esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opetussuunnitelmien opiskeluhoollon luvut ja toimii henkilöstön työtä ohjaavana asiakirjana. Vihdin opiskeluhooltosuunnitelma on luettavissa esiopetusryhmässä sekä Vihdin kunnan nettisivuilla.

Opiskeluhoollon kokonaistarve

11 esikoululaista. Kenelläkään ei ole syksyllä tarvetta opiskeluhoollon palveluille.

Esioppilaan asiassa voidaan tarvittaessa konsultoida nimettömästi tai huoltajien suostumuksella yksikön opiskeluhoollon toimijoita. Tarpeen mukaan kootaan opiskeluhoollon moniammatillinen asiantuntijaryhmä esioppilaan tukemiseksi yhdessä huoltajien kanssa. Jos esioppilaan tilanne vaatii opiskeluhoollon palveluita, on henkilöstöllä velvollisuus ottaa viipymättä yhteyttä opiskeluhoollon psykologiin tai kuraattoriin. Tilanteessa, jossa yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä huoltajien kanssa, on heille annettava tieto yhteydenotosta, sekä järjestettävä mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvästä syystä.

Esiopetuksessa oppilashuollon terveydenhoitopalvelut järjestetään ikäryhmälle suunnattuina neuvolapalveluina. Viimeinen määräaikaistarkastus neuvolassa toteutetaan terveydenhoitajan toimesta kuuden vuoden iässä. Tämän tarkastuksen

jälkeen ennen kouluterveydenhuoltoon siirtymistä järjestetään tarvittaessa yksilöllinen lisäkäynti neuvolaan, jos lapsen kasvusta, terveydentilasta tai kehityksestä herää huolta.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon toimintatavat esiopetuksessa

Esiopetuksen yksikkökohtainen opiskeluhoitoryhmä vastaa yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista.

Yksikkökohtainen opiskeluhoitoryhmä kokoaa oman yksikkönsä opiskeluhoitoa koskevaa tietoa sekä huomioi opiskeluhoitoryön suunnittelussa ja kehittämisessä yksikkönsä esiopetuksesta nousseet ilmiöt ja tarpeet.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon toimijat

Ryhmässä toimii esikouluopettaja, varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Päiväkodissa on päiväkodinjohtaja. Käytettävissä myös varhaiskasvatuksen erityisopettaja (kunnan, Pilkkeen oma).

Neuvolapalvelut, moniammatillinen työryhmä ja huoltajat.

Yksikön omat yhteisöllisen opiskeluhuollon toimenpiteet

Yksilökohtainen opiskeluhoito on vapaaehtoista ja edellyttää esioppilaan ja huoltajan suostumusta.

Opiskeluhuollon tehtävänä on tukea ja edistää esioppilaan kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia, oppimista ja osallisuutta sekä ongelmien ehkäiseminen ja varhaisen tuen tarjoamista.

Esioppilaan osallisuus ja toiveet huomioidaan ratkaisuihin hänen kehitystasonsa ja ikänsä mukaisesti.

Lapsen poissaolot esiopetuksessa

Lapsen ollessa poissa esiopetuksesta sairauden tai muun äkillisen syyn vuoksi, huoltaja on velvollinen ilmoittamaan asiasta lapsen esiopettajalle mahdollisimman pian. Etukäteen tiedossa olevista poissaoloista (esim. lomamatkat) tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä esiopettajaan. Luvan enintään viikon mittaiseen poissaoloon myöntää esiopettaja. Pidempään kestävät poissaolot anotaan päiväkodinjohtajalta. Vihdin esiopetuksessa on käytössä lapsen läsnäolon tukemisen malli.

Yksilöllinen opiskeluhoolto

Yksilöllisen opiskeluhoollon tavoitteena on seurata ja edistää esioppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista sekä ennaltaehkäistä ongelmien syntymistä ja syvenemistä. Tärkeää on varhaisen tuen turvaaminen.

Yksilöllinen opiskeluhoolto ja toimintatavat on määriteltä tarkemmin Vihdin opiskeluhooltosuunnitelmassa.

Kiusaamisen ehkäiseminen

Alle kouluikäinen lapsi saattaa kokeilla erilaisia ei-toivottuja toimintatapoja toistamalla näkemäänsä ja kokemaansa. Häirinnän ja kiusaamisen ennaltaehkäiseminen tarkoittaa näihin tilanteisiin pysähtymistä ja puuttumista lasta rakentavalla tavalla. Esiopetusikäisten lasten välinen häirintä on useimmiten kokeilevaa ja tahatonta. Häirintä on kuitenkin hämmentävää ja satuttavaa, joten siihen tulee aina puuttua. Ristiriitatilanteisiin tulisi suhtautua oppimistilanteina, joissa henkilöstön tehtävänä on vahvistaa esioppilaiden toimijuutta, vaikutusmahdollisuuksia ja elämäntaitoja.

Kiusaamisen ehkäisemisestä on kirjattu tarkemmin Vihdin kunnan esiopetuksen opetussuunnitelmassa sekä Vihdin kunnan opiskeluhooltosuunnitelmassa.

Yksikön kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma

Päiväkodissa on laadittu oma tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

Alle kouluikäinen lapsi saattaa kokeilla erilaisia ei-toivottuja toimintatapoja toistamalla näkemäänsä ja kokemaansa. Häirinnän ja kiusaamisen ennaltaehkäiseminen tarkoittaa näihin tilanteisiin pysähtymistä ja puuttumista lasta rakentavalla tavalla. Esiopetusikäisten lasten välinen häirintä on useimmiten kokeilevaa ja tahatonta. Häirintä on kuitenkin hämmentävää ja satuttavaa, joten siihen tulee aina puuttua. Ristiriitatilanteisiin tulisi suhtautua oppimistilanteina, joissa henkilöstön tehtävänä on vahvistaa esioppilaiden toimijuutta, vaikutusmahdollisuuksia ja elämäntaitoja.

Yhteistyö

- Yhteistyö alkuopetuksen kanssa
- Nivelvaiheessa
- Muiden toimijoiden kanssa

Turvallisuus / varautuminen poikkeustilanteisiin

Varhaiskasvatysyksiköiden turvallisuus- ja kriisisuunnitelma sekä varautuminen poikkeustilanteisiin löytyy sähköisenä <https://pilke.daisyfamily.fi>